

VERENSIIRTOKORTTI

Verensiirron tarkistuslista

1. Tarkista siirtomääräys.
2. Varmista valmisteen sopivuus potilaalle (veriryhmät, sopivuuskoe, erikoiskäsittelyt esim. sädetys).
3. Tarkista verivalmiste (viimeinen käyttöpäivämäärä, väri, hyytymät, kaasun muodostus, siisteys).
4. Tunnista potilas ja varmista, että valmiste on tarkoitettu juuri hänelle.
5. Kirjaa potilaan pulssi, verenpaine ja lämpö sekä tarvittaessa saturaatio ja hengitysfrekvenssi.
6. Aloita verensiirto hitaasti ja tarkkaile potilaan vointia huolellisesti (biologinen esikoe).
7. Toista edellä mainitut mittaukset tarvittaessa siirron aikana tai viimeistään jokaisen valmisteen siirron päätyttyä.
8. Dokumentoi verensiirto sairaalan ohjeiden mukaan (siirron aloitus- ja lopetusaika, siirretty määrä).
9. Jatka potilaan seurantaa verensiirron päätyttyä viiveellä ilmenevien haittavaikutusten varalta.
10. Säilytä sopivuuskoeletkun jaokkeita jääkaapissa 3 vrk ajan (valmisteen yksikkönumerolla ja henkilötietotarralla merkittynä) ja pussia siirtolaitteineen (sulje korkilla) 1 vrk ajan.

! Tärkeää huomioitavaa

- Käsittele samanaikaisesti vain yhdelle potilaalle tarkoitettuja verivalmisteita.
- Haittavaikutuksen riski on otettava huomioon aina verituotteita siirrettäessä.
- Etenkin väärän tai epäsopivan valmisteen siirto voi johtaa vakavaan haittavaikutukseen, joten ole huolellinen.
- Palauta käyttämättä jääneet verivalmisteet aina sairaalan verikeskukseen.
- Tutustu oman sairaalasi verensiirto-ohjeisiin.

Verensiirtotutkimukset

- ABO- ja RhD-veriryhmämääritykset tehdään ennen verivalmisteiden siirtoa kahdesta erillisestä näytteestä, jotka on otettu eri näytteenottokerroilla.
- Punasoluja siirrettäessä tehdään myös vasta-aineiden seulonta ja tarvittaessa tunnistus sekä sopivuuskoe.

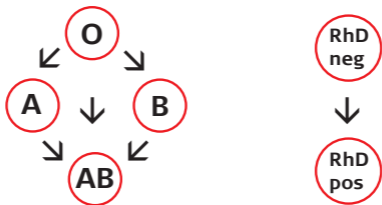
Verensiirtolaite ja muut liuokset

- Kaikkien verivalmisteiden siirtoon käytetään suodatimella (150–200 µm) varustettua siirtolaitetta.
- Verivalmisteiden kanssa samaan kanyyliin, siirtolaitteeseen tai letkustoon saa infusoida vain elektrolyyttiliuosta, joka ei sisällä kalsiumia (esim. NaCl 0,9 %).

Punasolujen siirrot

Indikaatioita ovat mm. krooninen anemia, akuutti vuoto sekä syövän ja pahanlaatuisten veritautien tukihoido.

Punasolujen siirtosäännöt, jos veriryhmästä joudutaan poikkeamaan.

Punasoluvalmisteet siirretään huoneenlämpöisinä

- Massiiviseen kylmän veren siirtoon liittyy mm. rytmihäiriöiden ja sydänpysähdyksen vaara, minkä vuoksi valmisteet lämmitetään.

Infusion kesto

- Yleensä 2–3 h.
- Siirto on suoritettava loppuun 6 h kuluessa valmisteen ottamisesta huoneenlämpöön.

Punasoluvalmisteet säilytetään +2 - +6 °C lämpötilassa.

Huomaa, että yli 1 h huoneenlämmössä ollutta valmistetta ei saa palauttaa jääkaappiin.

Trombosyyttien siirrot

Indikaatioita ovat mm. massiivi vuoto sekä verenvuotojen ehkäisy ja hoito, jos potilaalla on trombosytopenia tai trombosyyttien toimintahäiriö.

Trombosyyttivalmisteet säilytetään ja siirretään huoneenlämpöisinä

- Säilyvät 24 h huoneenlämmössä ilman heiluria.

Infuusion kesto

- 30–60 minuuttia.

Veriryhmävaihtoehdot trombosyyttien siirroissa

Potilaan veriryhmä	Valmisteen veriryhmä	Sopivuus
A	A O AB B	identtinen hyvä kelvollinen kelvollinen
O	O B A AB	identtinen kelvollinen kelvollinen kelvollinen
B	B O AB A	identtinen hyvä kelvollinen kelvollinen
AB	AB A B O	identtinen hyvä hyvä hyvä

Anti-D-suojaus

- Jos RhD-neg potilaalle joudutaan siirtämään RhD-pos trombosyyttejä, tulee potilaalle antaa anti-D-suojaus.

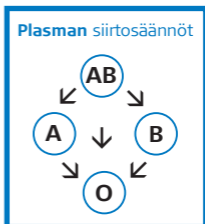
Plasmavalmisteen (octoplasLG®) siirrot

Indikaationa on usean hyytymistekijän samanaikaisen vajauksen korjaaminen vuodon tai toimenpiteen yhteydessä.

Plasmavalmisteet siirretään huoneenlämpöisinä

- Katso tarkemmat tiedot valmisteyhteenvedosta.

Huomaa, että plasmaa siirrettäessä ABO-siirtosäännöt ovat käänteiset punasoluvalmisteisiin verrattuna.

! Toimenpiteet haittavaikutustilanteessa

1. Keskeytä verensiirto ja ilmoita lääkärille.
2. Aloita oireenmukainen hoito.
3. Tarkista valmisteen ja potilaan tiedot. Estä mahdollisesti ristiin vaihtuneen valmisteen siirto toiselle potilaalle.
4. Tilan vakiinnuttua dokumentoi haittatapahtuma ja varmista jatkohoito-ohjeet.
5. Pakkaa valmiste siirtolaitteineen muovipussiin. Säilytä jääkaapissa.
6. Tilaa tarvittavat haittavaikutusnäytteet.
7. Täytä haittavaikutusilmoitus (www.veripalvelu.fi/veriturva).
8. Toimita ilmoitus ja verivalmiste sairaalan verikeskukseen.
9. Arvioi tapahtuma työyksikössä.

Ota yhteyttä Veripalveluun

Veriturvatoimisto (haittavaikutukset)
p. 029 300 1100, veriturva@veripalvelu.fi

Tilauskeskus (verivalmisteet ja verenkäyttö)
p. 029 300 1001

veripalvelu.fi, vaihde p. 029 300 1010

Veripalvelu® on rekisteröity tavaramerkki.